
JAARSTUKKEN AQUON

2018

INHOUD

Jaarverslag 2018	3
Voorwoord	4
Kerngegevens van de GR AQUON	6
Profielschets en verkorte weergave van de financiële resultaten	7
Programmaverantwoording	11
Programma Laboratorium	11
Programma Eigenaarsdeel	13
Paragrafen	15
Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar	15
Uitgangspunten en normen	18
Kostentoerekening	19
Uittreedregeling	19
Weerstandsvermogen	20
Financiering	21
Kapitaalgoederen en bedrijfsmiddelen	22
Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen	22
EMU-saldo	23
Incidentele baten en lasten	24
Waterschapsbelasting	24
Verbonden partijen	24
Jaarrekening 2018	25
Balans per 31 december 2018	26
Exploitatierekening over het jaar 2018	27
Waarderingsgrondslagen	28
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	28
Toelichting op de balans per 31 december 2018	31
Toelichting op de exploitatierekening over het begrotingsjaar	39
Programma Laboratorium	40
Programma Eigenaarsdeel	45
Overige gegevens	48
Besluit tot resultaatbestemming 2018 en vaststelling van de jaarrekening	49
Controleverklaring	50

JAARVERSLAG

VOORWOORD

Voor u liggen de jaarstukken 2018 van AQUON, welke het jaarverslag, de jaarrekening en de overige gegevens bevatten.

Wij zijn verheugd u te melden dat AQUON in 2018 met succes de nieuwe strategie van de samenwerking met de negen samenwerkingspartners verder heeft vormgegeven. Bevestiging van de verkozen governance inrichting, verdere procesoptimalisatie en betrokkenheid bij innovatieve projecten verstevigen het pad naar ketenintegratie met haar waterschappen. Daarmee is verdere invulling gegeven aan de bestuurlijke herijking van de strategie en governance uit 2016, zoals bekrachtigd in de nieuw geformuleerde Gemeenschappelijke Regeling.

AQUON komt steeds beter in haar rol als full-service ketenpartnerschap. Door de intensieve afstemming over de meetvraag en gewenste dienstverlening wordt de samenwerking met de waterschappen verstevigd. Door de realisatie van een hoge productie, uitvoeren van nieuwe diensten en de effecten uit de droogteperiode door de warme zomer steeg productie voor de deelnemende waterschappen van 12,5 miljoen punten in 2017 naar 13,6 miljoen in 2018; een stijging van bijna 9%. De bijdrage door onze medewerkers in het verkrijgen van inzicht in de waterkwaliteit is flink gestegen en ze hebben hiermee een prachtige bijdrage geleverd aan de zorg voor de watersystemen en de waterzuivering door de waterschappen.

AQUON heeft in 2018 gewerkt aan verdere versterking van haar eigen organisatie. Begin 2018 zijn nieuwe leden aan het managementteam toegevoegd. Met het nieuwe team verwacht AQUON haar doelstellingen te kunnen realiseren. Daarnaast heeft 2018 in het teken gestaan van het verder vorm geven van het programma AQUON 2.0. Het management van AQUON legt in november 2019 een toekomstbestendig plan aan haar eigenaren voor, met daarin opgenomen een businesscase welke, naar verwachting zal aantonen dat het centraliseren van de operationele activiteiten, een logische vervolgstap is in de ontwikkeling van AQUON.

Het hoge productieniveau door onder andere droogte en de warme zomer, was vooraf niet voorzien. Samen met het programma AQUON 2.0 heeft het geleid tot een hoge werklast. Om het aanbod van productie te kunnen verwerken is de relatie met onze uitvoeringspartners vol vertrouwen verstevigd en een extra deel van de meetvraag uitbesteed. Het effect op de kosten is beperkt en binnen de bestuurlijk budgettaire ruimte gebleven. De kosten voor de reguliere laboratoriumactiviteiten bedragen circa 22 miljoen en liggen daarmee 7,1% boven de begroting, hierbij opgemerkt het verhoogde productieniveau. AQUON is trots op de gematigde kostenstijging in relatie tot de sterk stijgende lijn van productie. De trend van dalende kosten per productie-eenheid houdt AQUON nu al vele jaren vast. De kosten voor transitie bedragen 0,8 miljoen en zijn daarmee 5,1% lager uitgevallen dan aanvankelijk begroot. Deze transitiekosten zijn gedeeltelijk gefinancierd vanuit de daartoe eerder getroffen bestemmingsreserve, het resterende bedrag is bij de deelnemers in rekening gebracht.

Door adequate voorbereidingen van de ambtelijke adviesorganen vanuit opdrachtgevers en vanuit eigenaren zijn de bestuurlijke vergaderingen beperkt gebleven. Het dagelijks bestuur heeft vijfmaal vergaderd; het algemeen bestuur driemaal. Deze vergaderfrequentie ligt in lijn met de voorziene en gewenste daling van de bestuurlijke vergaderingen.

Directie en bestuur kijken met vertrouwen uit naar de ontwikkelingen in 2019.

De voorzitter

De directeur

H. Pluckel

Ir. J.K. Bouma

KERNGEGEVENS VAN DE GR AQUON

Deelnemende water- en hoogheemraadschappen	Waterschap Aa en Maas Waterschap Brabantse Delta Waterschap De Dommel Hoogheemraadschap van Delfland Waterschap Hollandse Delta Waterschap Rivierenland Hoogheemraadschap van Rijnland Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
Provincies	Gelderland Noord-Brabant Noord-Holland Utrecht Zuid-Holland
Bestuurssamenstelling op 31 december 2018	Mevr. I. G.M de Bondt (Technisch voorzitter) (*) Dhr. P.F.J. van den Eijnden Dhr. W.P.J. de Kleijn Dhr. C.G. Jansen op de Haar (*) Dhr. H. Pluckel (*) Dhr. G.J.A. Nieuwenhuis Dhr. C. Sas Dhr. M. Smits Mevr. E.H.T. Stravens (*) Dhr. H.P. Verroen (*) Dagelijks Bestuur
Directie	Dhr. J.K. Bouma

PROFIELSCHETS EN VERKORTE WEERGAVE VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN

PROFIELSCHETS

AQUON, Instituut voor wateronderzoek, levert haar diensten voornamelijk aan de negen waterschappen en hoogheemraadschappen Aa en Maas, Brabantse Delta, De Dommel, Delfland, Hollandse Delta, Rijnland, Rivierenland, Schieland en de Krimpenerwaard en De Stichtse Rijnlanden. Daarnaast behoren gemeenten, rijksoverheid en bedrijven tot de klantenkring. AQUON biedt het gehele proces van monsternamen tot en met onderzoek en advisering aan. Door het aanbieden van producten binnen het gehele proces is AQUON de ideale partner voor water gerelateerd onderzoek en advisering over het natte milieu. De organisatie bestaat uit circa 160 gespecialiseerde en gemotiveerde medewerkers. Het verzorgingsgebied van AQUON omvat met name de provincies Gelderland, Noord-Brabant, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland.

AQUON biedt vanuit haar deskundigheid dagelijks inzicht in waterkwaliteit voor de aangesloten waterschappen in het gebied Midden- en Zuid-Nederland. Samen werken we aan schoon water.

De partners van AQUON zijn de negen waterschappen zoals bovenstaand benoemd. Voor een beperkt aantal derden klanten worden diensten verleend.

INZICHT IN FINANCIËLE ONTWIKKELING

AQUON is in 2018 verder gegaan met het vormgeven van de ambitie van Aquon, om een full-service keten-partner te zijn, voor haar deelnemende hoogheemraadschappen en waterschappen. Dit op basis van de in het jaar 2016 genomen strategische keuzes. Deze verandering van leverancier van producten & diensten naar een samenwerkingspartner gericht op de totale keten vraagt veranderingen in de bedrijfsvoering bij zowel AQUON als ook bij de deelnemende partners.

Het jaar 2018 stond in het teken van het verankeren van AQUON 2.0 en het doorgroeien van de organisatie naar één locatie. Ten aanzien van het concentreren op één locatie hebben de eigenaren een voorgenomen besluit genomen, dat op basis van de op dat moment beschikbare informatie en overwegingen die betrekking hebben op omzet, te bereiken efficiencywinst en de noodzaak van een wenkend perspectief en een collectieve ambitie, AQUON te concentreren op één locatie. In 2018 diende daarom aangetoond te worden dat de vastgestelde strategie en governance zich heeft bewezen en dat door een nadere uitwerking van de op het voorgenomen besluit, aansluitende huisvestingsvoorstellen en nog op te stellen businesscase het één locatiebesluit zichzelf rechtvaardigt. Om transparantie in de financiële gevolgen te behouden zijn (evenals voorgaande jaren) de begroting 2018 en deze jaarstukken gebaseerd op twee programmabegrotingen te weten Laboratorium en Eigenaarsdeel.

In het bijgaande totaaloverzicht wordt inzicht gegeven in de behaalde financiële resultaten over de jaren 2018 in vergelijking tot 2017 en de begroting van 2018 over de gehele bedrijfsvoering. Het overzicht geeft in grote lijnen de financiële ontwikkelingen van AQUON weer door de relatie te leggen met de productieomgeving waarin AQUON zich beweegt. Deze schematische weergave van financiële resultaten wijkt daarmee af van de door de BBVW voorgeschreven formats van de programmabegroting en verantwoording. Het geeft echter geen tegenstrijdige informatie.

De voorgeschreven formats programmabegroting en verantwoording zijn opgenomen in een afzonderlijk hoofdstuk.

PROGRAMMA LABORATORIUM			
Inzicht in financiële ontwikkelingen	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Programma begroting 2018
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers	21.562.377	20.528.984	20.181.000
Diensten voor derden	396.100	332.464	300.000
TOTAAL INKOMSTEN	21.958.476	20.861.448	20.481.000
LASTEN			
Personeelslasten, reguliere bedrijfsvoering	10.515.224	10.310.082	10.555.000
Bedrijfslasten (overige indirecte lasten)	2.507.185	2.327.323	2.370.000
Kapitaalslasten	1.357.486	1.506.455	1.630.000
TOTAAL VASTE (INRICHTINGS-) KOSTEN	14.379.896	14.143.861	14.555.000
Personeelslasten Inhuur productiepersoneel	1.033.069	817.350	1.000.000
Materiële lasten	2.812.235	2.757.345	2.651.000
Uitbestedingen analyses	3.730.204	3.137.530	2.175.000
Onvoorzien	0	0	100.000
TOTAAL VARIABLE PRODUCTIEKOSTEN	7.575.508	6.712.225	5.926.000
TOTALE OPERATIONELE KOSTEN	21.955.403	20.856.086	20.480.999
Resultaat voor belasting	3.073	5.363	0
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-3.073	-5.363	
GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

PROGRAMMA EIGENAARSDEEL

Inzicht in financiële ontwikkelingen

	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Programma begroting 2018
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers	462.010	225.000	775.000
Diensten voor derden	75.000	0	0
Totaal INKOMSTEN	537.010	225.000	775.000
LASTEN			
Personeelslasten	466.557	510.386	290.000
Bedrijfslasten (overige indirecte lasten)	176.458	288.536	300.000
Kapitaalslasten	187.587	187.587	185.000
Afschrijvingen van boekverliezen	0	110.000	0
Onvoorzien	0	0	100.000
TOTAAL LASTEN EIGENAARSDEEL	830.603	1.096.509	875.000
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0
Mutatie Bestemmingsreserve	293.593	871.509	100.000
BEDRIJFSRESULTAAT	0	0	0

In het hoofdstuk “Programmaverantwoording” worden de bereikte bedrijfsdoelen en de financiële resultaten verantwoord.

ALGEMENE TOELICHTING OP DE JAARSTUKKEN

INLEIDING

Het Waterschapsbesluit schrijft in artikel 4.30 voor dat de jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. In artikel 30 van het Waterschapsbesluit wordt voorgeschreven dat het jaarverslag de paragrafen bevat die ingevolge artikel 4.11 van het Waterschapsbesluit ook in de begroting zijn opgenomen.

Redactioneel is getracht het dubbel weergeven van informatie in de jaarstukken te voorkomen, tenzij wet- en regelgeving in relatie tot het jaarverslag en de jaarrekening anders voorschrijft.

AQUON kent ook in het begrotingsjaar 2018 twee programmabegrotingen. Het programma “Laboratorium” betreft de reguliere bedrijfsvoering activiteiten van AQUON. Het tweede programma “Eigenaarsdeel” betreft transformatiekosten om AQUON te laten aanpassen aan nieuwe strategische keuzes van het bestuur. In het hoofdstuk “Programmaverantwoording” is een toelichting opgenomen wat bereikt is en wat de uitgaven per programma zijn geweest.

In het hoofdstuk “Paragrafen” wordt een toelichting gegeven op de volgende – vanuit regelgeving verplichte – onderwerpen. Achtereenvolgens worden de volgende paragrafen behandeld:

- Ontwikkelingen sinds het vorig begrotingsjaar;
- Uitgangspunten en normen;
- Kostentoerekening;;
- Weerstandsvermogen;
- Financiering;
- Kapitaalgoederen en bedrijfsmiddelen;
- Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen;
- EMU saldo;
- Incidentele baten en lasten;
- Waterschapsbelastingen;
- Verbonden partijen.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

PROGRAMMA LABORATORIUM

In dit programma zijn de reguliere laboratorium activiteiten opgenomen. De ontwikkelingen in het kort zijn dat er in 2018 invulling is gegeven aan een aantal (soms) nieuwe functies binnen AQUON door het aanstellen van nieuwe medewerkers. Daarnaast is er geïnvesteerd in onder andere laboratoriumapparatuur. In de paragraaf ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar wordt dit nader toegelicht.

In onderstaande tabel worden de financiële ontwikkelingen voor het Programma Laboratorium weergegeven:

PROGRAMMA LABORATORIUM			
Inzicht in financiële ontwikkelingen	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Programma begroting 2018
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers	21.562.376	20.528.984	20.181.000
Diensten voor derden	396.100	332.464	300.000
TOTAAL INKOMSTEN	21.958.476	20.861.448	20.481.000
LASTEN			
Personeelslasten, reguliere bedrijfsvoering	10.515.224	10.310.082	10.555.000
Bedrijfslasten (overige indirecte lasten)	2.507.185	2.327.323	2.370.000
Kapitaalslasten	1.357.486	1.506.455	1.630.000
TOTAAL VASTE (INRICHTINGS-) KOSTEN	14.379.895	14.143.861	14.555.000
Personeelslasten Inhuur productiepersoneel	1.033.069	817.350	1.000.000
Materiële lasten	2.812.235	2.757.345	2.651.000
Uitbestedingen analyses	3.730.204	3.137.530	2.175.000
Onvoorzien	0	0	100.000
TOTAAL VARIABELE PRODUCTIEKOSTEN	7.575.508	6.712.225	5.926.000
TOTALE OPERATIONELE KOSTEN	21.955.403	20.856.086	20.480.999
Resultaat voor belasting	3.073	5.363	0
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-3.073	-5.363	
GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

Met verrekening van de inkomsten behaald met externe omzet voor laboratoriumwerkzaamheden € 396.100 (2017: € 332.464) kan op basis van de gerealiseerde productie voor haar deelnemende waterschappen (13.583.975 punten) een integrale puntprijs worden berekend van € 1,59 (2017: € 1,64).

De geleverde producten en diensten worden aan de deelnemende waterschappen op basis van nacalculatie in rekening gebracht volgens de afgesproken berekeningssystematiek.

Op basis van de verrekening-afspraken kan het volgende overzicht worden gegeven over de financiële bijdrage per deelnemend hoogheemraadschap en waterschap.

Waterschap of Hoogheemraadschap Bedragen x € 1.000	Totale kosten	Voorschotten conform begroting	Voorschotten aanvullend	Afrekening
Aa en Maas	1.845	1.729	0	116
Brabantse Delta	2.668	2.504	0	164
De Dommel	1.949	1.838	160	-50
Delfland	1.647	1.445	230	-28
Hollandse Delta	3.371	3.162	0	208
Rijnland	3.768	3.675	208	-115
Rivierenland	3.748	3.434	346	-32
Schieland en de Kr'waard	1.114	1.031	125	-42
De Stichtse Rijnlanden	1.453	1.362	0	91
Totaal	21.562	20.181	1.069	312

PROGRAMMA EIGENAARSDEEL

Met ingang van 2016 is AQUON gaan werken met een programmabegroting Eigenaarsdeel. In dit Programma-onderdeel worden de activiteiten gebundeld die te maken hebben met het "AQUON Ombouwplan". Op deze wijze kunnen ontwikkelingen gerelateerd aan de ombouw van AQUON worden gevolgd. In de vergelijkende cijfers van het begrotingsjaar 2018 zijn de uitgaven opgenomen die gerelateerd zijn aan de strategische ontwikkelingen van AQUON. In onderstaande tabel worden de financiële ontwikkelingen voor het Programma Eigenaarsdeel weergegeven:

PROGRAMMA EIGENAARSDEEL			
Inzicht in financiële ontwikkelingen	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Programma begroting 2018
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers	462.010	225.000	775.000
Diensten voor derden	75.000	0	0
Totaal INKOMSTEN	537.010	225.000	775.000
LASTEN			
Personeelslasten	466.557	510.386	290.000
Bedrijfslasten (overige indirecte lasten)	176.458	288.536	300.000
Kapitaalslasten	187.587	187.587	185.000
Afschrijvingen van boekverliezen	0	110.000	0
Onvoorzien	0	0	100.000
TOTAAL LASTEN EIGENAARSDEEL	830.602	1.096.509	875.000
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0
Mutatie Bestemmingsreserve	293.592	871.509	100.000
BEDRIJFSRESULTAAT	0	0	0

In kader van het ombouwplan AQUON zijn de kosten in het begrotingsjaar 2018 als volgt verder te specificeren:

De personeelslasten betreffen voornamelijk:

Salarissen en sociale lasten boven-formatie personeel	€ 202.400
Afkoop- en afvloeiingskosten voormalig personeel	€ 181.903
Opleiding en training medewerkers AQUON 2.0	€ 79.079

De bedrijfslasten betreffen voornamelijk:

Advies- en begeleidingskosten doorontwikkeling organisatie en strategie AQUON	€ 174.158
---	-----------

Kapitaalslasten

De kapitaalslasten betreffen de afschrijvingskosten van de in 2016 uitgevoerde verbouwingen van de panden in Leiden en Tiel.

De werkelijke kosten worden aan de deelnemende waterschappen op basis van nacalculatie in rekening gebracht volgens de afgesproken berekeningssystematiek.

Op basis van de verrekening-afspraken kan het volgende overzicht worden gegeven over de financiële bijdrage per deelnemend hoogheemraadschap en waterschap.

Eigenaarsdeel

Waterschap of Hoogheemraadschap Bedragen x € 1.000	Kosten AQUON dienstverlening 2018	Betaalde voorschotten 2018	Definitieve afrekening
Aa en Maas	21	47	-26
Brabantse Delta	33	74	-41
De Dommel	61	89	-28
Delfland	45	66	-21
Hollandse Delta	99	146	-47
Rijnland	88	144	-56
Rivierenland	48	103	-55
Schieland en de Kr'waard	32	48	-16
De Stichtse Rijnlanden	36	58	-22
Totaal	462	775	-313

PARAGRAFEN

ONTWIKKELINGEN SINDS HET VORIGE BEGROTINGSJAAR

Eind 2016 heeft AQUON een nieuwe strategie aangenomen. AQUON wordt hiermee een full-service keten-partner voor haar waterschappen tegen acceptabele en geoptimaliseerde kosten. Zij geeft deze opdracht vorm door een proces van gezamenlijke vraagarticulatie.

Op basis van het in het bestuur besproken implementatieplan “Naar AQUON 2.0” is het jaar 2017 gebruikt om de bedrijfsinrichting, governance en organisatiestructuur aan te passen aan de vernieuwde strategie. In 2018 is deze strategie verder uitgerold in de organisatie en verankert in de processen, waarmee AQUON het full-service partnerschap verder heeft omarmt.

Bedrijfsvoering Personeel

Met ingang van 1 januari 2018 is de personeelsformatie ten behoeve van de nieuwe organisatiestructuur AQUON 2.0 geïmplementeerd.

Op 31 december 2018 had AQUON 158 medewerkers in dienst. Er zijn in 2018, 13 nieuwe medewerkers in dienst getreden en 6 medewerkers vertrokken. Bij de teams Hydrobiologie en Monsternamen en Logistiek zijn een aantal medewerkers, die al langere tijd als flexibele krachten werden ingehuurd, in dienst van AQUON getreden. Het verloop van de personeelsaantallen is in onderstaande tabel weergegeven. In het overzicht worden stagiaires niet meegeteld in het aantal personeelsleden per balansdatum.

Geslacht	Aantal medewerkers		Aantal fte	
	2018	2017	2018	2017
Man	102	98	99,3	97,1
Vrouw	56	53	43,1	40,2
Totaal	158	151	142,4	137,3

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bedroeg in 2018 gemiddeld 8,4 procent. Dit percentage is met 2,4 procent gestegen ten opzichte van het jaar 2017. In samenwerking met de Arbodienst, wordt door het management gestuurd op verlagen van het aantal ziekmeldingen en het verzuimpercentage.

Verzuim	Ziekmeld frequentie		Ziekteverzuim percentage	
	2018	2017	2018	2017
Totaal	1,6	1,1	8,4	6,0

Inhuur personeel

Naast de inzet van eigen medewerkers heeft AQUON gebruikgemaakt van uitzendkrachten. Deze medewerkers worden ingehuurd ten behoeve van verschillende laboratorium werkprocessen en projecten. Gedurende het jaar 2018 werden uitzendkrachten ingezet bij alle operationele teams zoals het Servicebureau, team Chemie en het team Monsternamen en Logistiek. Met de inzet van deze flexibele arbeidskrachten, samen met extra inspanningen van de eigen medewerkers, werd gezorgd voor continuïteit van het primaire proces.

Een andere vorm van inhuur zijn medewerkers die tijdelijk ingehuurd worden vanwege hun specifieke expertise. De organisatiewijziging en omvorming van AQUON vraagt kennis en kunde die niet altijd aanwezig is bij haar personeel. In het jaar 2018 is met name in verband met de voorgenomen organisatieveranderingen nog gebruik gemaakt van interim managers en expertise op het gebied van interim management, HRM en bestuurssecretariaat. De kosten in het jaar 2018 bedroegen hiervoor € 695.691 en zijn daarmee lager dan de kosten in (2017 € 1.183.386).

Productie

De negen aangesloten waterschappen en hoogheemraadschappen hebben in 2018 opnieuw een verhoogd productievolume van AQUON gevraagd. De productie voor de deelnemers betrof 13,6 miljoen productiepunten. In de jaren 2017, 2016 en 2015 betrof dit aantal respectievelijk 12,5 , 11,7 en 11,3 miljoen productiepunten.

In vergelijking met het aantal productiepunten opgenomen in de programmabegroting 2018 is een 19% hogere productie gerealiseerd dan was voorzien. Een opvallende stijging in een productiesegment van AQUON is de vraag naar specialistisch onderzoek. Dit onderzoek wordt in nauwe samenwerking met gerenommeerde partijen uitgevoerd. Een stijging van specialistisch onderzoek heeft financiële gevolgen voor AQUON. De kosten voor uitbesteed werk stijgen met € 592.674 t.o.v. 2017.

AQUON heeft naast de productie voor haar opdrachtgevers van de waterschappen productie geleverd aan derden. AQUON levert overigens beperkt productie aan derden. Het betreft productie waarmee een directe relatie ligt met het voorzieningsgebied en/of de activiteiten van de deelnemende hoogheemraadschappen en waterschappen. De wet Markt en Overheid wordt hierbij in ogenschouw genomen. Het betrof 230.885 productiepunten. Van de totale AQUON productie is 1,7% aan derden geleverd.

In onderstaand overzicht wordt het totaal aantal productiepunten voor de deelnemende waterschappen en hoogheemraadschappen weergegeven:

Productie AQUON 2018 voor deelnemers GR	Punten	
	2018	2017
Programmabegroting	11.419.007	11.656.381
Gerealiseerde productie	13.583.975	12.508.557
Percentage realisatie t.o.v. begroting	118,9%	107,3%

Met ingang van 2018 is AQUON voor haar dienstverlening overgegaan naar het werken met pakketten en bijbehorende verkooppunten. Het productieniveau van de afgelopen drie jaren kan op de volgende wijze per waterschap en hoogheemraadschap worden weergegeven:

Waterschap of Hoogheemraadschap	Verkooppunten	Productiepunten		% Gemiddeld over 3 jaar
	2018	2017	2016	
Aa en Maas	1.349.819	1.271.294	1.049.358	9,7%
Brabantse Delta	1.587.743	1.409.153	1.441.403	11,7%
De Dommel	1.137.992	1.231.814	1.053.718	9,1%
Delfland	1.216.616	1.045.245	862.471	8,3%
Hollandse Delta	2.178.026	2.258.381	1.872.081	16,7%
Rijnland	2.093.475	2.045.304	2.077.621	16,4%
Rivierenland	2.488.828	1.872.099	1.957.972	16,7%
Schieland en de Kr'waard	681.065	593.166	658.059	5,1%
De Stichtse Rijnlanden	850.411	782.101	745.931	6,3%
Totaal	13.583.975	12.508.557	11.718.614	100,0%

Vanaf 2018 wordt er voor de kostenverdeling gerekend met verkooppunten. Het driejaars productie gemiddelde zal na drie jaren doorlooptijd bestaan uit verkooppunten.

Servicebureau

Het servicebureau is de intermediair tussen de water- en hoogheemraadschappen, de interne AQUON-organisatie en de partners waaraan AQUON eventueel werkzaamheden uitbesteedt. Het servicebureau zorgt ervoor dat de organisatie proactief, actiegericht en servicegericht functioneert. Zij coördineert het proces van aannemen en uitvoeren van opdrachten voor de verschillende waterschappen.

Het servicebureau is in pilotfase eind 2016 opgestart en vanaf april 2017 definitief operationeel. In 2018 heeft de nadruk gelegen op het definitief invullen van het management en het versterken (kwalitatief en kwantitatief) van de functie van relatiemanager.

Met ingang van januari 2018 is formeel de calamiteitenorganisatie operationeel met 24/7 bereikbaarheid en inzetbaarheid van het laboratorium.

Vraagontwikkeling en advies

Het bedrijfsonderdeel Vraagontwikkeling en Advies is per 1 januari 2018 ingevuld. Belangrijkste doelstelling is om structureel invulling te geven aan het intensiveren van het relatienetwerk, het van "buiten naar binnen" halen van technische ontwikkelingen en innovaties en samen met de waterschappen werken aan een kennis- en innovatieagenda.

Monstername en Logistiek

Eén van de belangrijke onderscheidende factoren van AQUON ten opzichte van andere laboratoria is het feit dat AQUON de monstername geïntegreerd met de laboratoriumanalyses verzorgt. Tevens hebben de medewerkers uit dit AQUON-team een signalerende functie door het feit dat zij ter plaatse zijn en de waterschappen en hoogheemraadschappen van extra informatie kunnen voorzien.

In 2017 is een digitaliseringsproject gestart waarmee de routes ten behoeve van de monstername automatisch worden gepland. In de eerste helft van 2018 is de pilot geëvalueerd waarbij geconcludeerd is dat de centralisatie van de planning bijdraagt aan een goed functionerend team. In de tweede helft van 2018 is volledig overgegaan naar digitale planning.

Chemisch onderzoek

Eind 2017 waren er een drietal projecten opgestart voor de vervanging van verouderde laboratoriumapparatuur. De betreffende apparatuur is in de tweede helft van 2018 in gebruik genomen. In het jaar 2018 zijn aanvullend vier nieuwe projecten opgestart voor vervanging van laboratoriumapparatuur. Verwacht wordt dat deze in de loop van 2019 in gebruik zullen worden genomen.

Hydrobiologisch onderzoek

Naast het uitvoeren van analyses op het gebied van hydrobiologie houdt dit team zich ook bezig met het ontwikkelen van het vakgebied en afstemming met andere laboratoria. In 2018 is voor het databeheer overgegaan naar een nieuw automatiseringssysteem.

UITGANGSPUNTEN EN NORMEN

Algemeen

AQUON kent vanaf het begrotingsjaar 2016 twee programmabegrotingen. De eerste programmabegroting wordt “laboratorium AQUON” en het tweede programma “eigenaarsdeel GR AQUON” genoemd.

Salarisontwikkeling

In juli 2018 zijn er nieuwe afspraken tussen werkgevers en vakbonden gemaakt voor de jaren 2017, 2018 en 2019. Er zijn salarisafspraken overeengekomen waarbij iedere medewerker die op 1 januari 2018 in dienst was eenmalig bruto € 500,- naar rato van dienstverband ontvangt. Daarnaast zijn de salarissen per 1 januari 2018 verhoogd met 3,5%. AQUON had op balansdatum 31 december 2017 voor haar salarisontwikkeling een bedrag opgenomen van € 183.000.

Prijsindexatie

AQUON werd in het jaar 2018 geconfronteerd met beperkte prijsindexaties van haar leveranciers.

KOSTENTOEREKENING

Met ingang van boekjaar 2016 zijn de verdeelsleutels voor de toerekening van de kosten aan de deelnemers gewijzigd. De vaste kosten worden verrekend op basis van de gemiddelde gerealiseerde productie van de afgelopen drie jaren voorafgaand aan het begrotingsjaar. De variabele kosten worden conform het relatieve aandeel in de werkelijke jaarproductie (aantal ILOW-punten) van het betreffende jaar verdeeld.

UITTREEDREGELING

In de eerste wijziging van de gemeenschappelijke regeling AQUON 2011 wordt in artikel 44 gesproken over de uittrederegeling. In dit artikel zijn de voorwaarden voor uittreden vastgelegd. Aanvullend heeft het algemeen bestuur in december 2017 het uitvoeringsbesluit vastgesteld. In artikel 44.3 is de jaarlijkse actualisatie van de formule voorgeschreven. Bijgaand wordt een schema met financiële verplichtingen per deelnemend waterschap of hoogheemraad gegeven.

Uitwerking Uittreding

In het jaar 2019 uittreden betekent

Refnr De uitgangspunten conform het bestuurlijke uitvoeringsbesluit op grond van artikel 44 GR AQUON.

0 De uittredingsvoorwaarden staan vermeld in artikel 44 van de GR AQUON

1	Aandeel in productie	Jaarrekening 2018	blz. 16	tabel
2	Bedrag vaste kosten	Jaarrekening 2018	blz. 7	€ 14.379.896
3	Personeelslasten	Jaarrekening 2018	blz. 24	€ 10.277.764
4	Rente & leningen	Jaarrekening 2018	blz. 23	pm
5	Vorraden	Jaarrekening 2018	blz. 25	€ 252.536
6	Aandeel programma Eigenaren	Begroting 2020	blz. 16	€ 1.510.000
7	Inregelen/onvoorzien	Vast bedrag		€ 200.000

Waterschap of Hoogheemraadschap Bedragen x €1.000	Aandeel productie	Bijdrage deelnemers (4 maal)	Afkoop van personeel 60%	Afkoop rente en leningen	Vorraden	Programma eigenaren	Inregelen/ onvoorzien	Totaal
Aa en Maas	9,7%	5.579	598	pm	24	145	200	6.547
Brabantse Delta	11,8%	6.787	728	pm	30	177	200	7.922
De Dommel	9,0%	5.177	555	pm	23	134	200	6.088
Delfland	8,3%	4.774	512	pm	21	118	200	5.625
Hollandse Delta	16,6%	9.548	1.024	pm	42	256	200	11.070
Rijnland	16,5%	9.491	1.017	pm	42	252	200	11.002
Rivierenland	16,7%	9.606	1.030	pm	42	245	200	11.123
Schieland en de Kr'waard	5,1%	2.933	314	pm	13	76	200	3.537
De Stichtse Rijnlanden	6,3%	3.624	388	pm	16	107	200	4.335

WEERSTANDSVERMOGEN

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen geeft weer de mate waarin AQUON haar risico's kan opvangen. Met andere woorden: het weerstandsvermogen is het vermogen van AQUON om calamiteiten op te vangen zonder dat het invloed heeft op de voortzetting van de uitvoering van het bestaande beleid. Bij het vaststellen van het weerstandsvermogen wordt de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's die AQUON loopt. De weerstandscapaciteit geeft het geheel van middelen en mogelijkheden weer om niet begrote, onverwachte en substantiële kosten te dekken.

Een weerstandsvermogen bestaat normaliter uit opgebouwde reserves (eigen vermogen), bezuinigingsmogelijkheden en onbenutte belastingcapaciteit om alle risico's af te dekken. Als reserves kunnen de vermogenspositie en bestemmingsreserves worden meegeteld. In lijn met de afspraken gemaakt binnen de GR AQUON kent zij geen algemene reserves (anders dan een bestemmingsreserve) en reserveert daarmee niet voor majeure risico's.

Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling en de wet worden tekorten van AQUON gedekt door de deelnemende waterschappen. De deelnemers zijn verantwoordelijk voor de continuïteit en de financiering van de onderneming en staan volledig garant voor de rente en aflossing van aangegane leningen en in rekening courant opgenomen gelden. Met de deelnemende waterschappen als eigenaar is de continuïteit van de organisatie geborgd.

Risico's

AQUON heeft haar risicoanalyse in 2018 opnieuw geactualiseerd met daarbij opgenomen mitigerende maatregelen. Er zijn in het jaar ontwikkelingen geweest die de risico's vergroten, met name de ombouw van de organisatie brengt risico's op gebied van continuïteit en kwaliteit mee. Deze risico's zijn geïdentificeerd en onderverdeeld naar bestuurlijke, organisatorische, personele en locatie aspecten. Vanuit risicomanagement zijn de gesignaleerde risico's doorgesproken met het bestuur.

De structurele operationele risico's zijn te verdelen in twee rubrieken, externe risico's en interne risico's en zijn als volgt samen te vatten:

Gesignaleerde structurele externe risico's zijn: wijzigingen in externe regelgeving (milieu, arbo, CAO, kwaliteitsregelgeving), uittreden van een deelnemend waterschap, druk op tarieven als gevolg van toenemende concurrentie, afnemende productievraag, rente risico en externe financieringen.

Structurele interne risico's zijn: inflexibele kostenstructuur (verhouding vaste versus variabele kosten), bezettingsverliezen (werkelijke productie lager dan begroot), wijzigingen in meetnetten en aantal meetnetten, kwaliteitsverschil van strategische operationele partners, uitvalrisico van expertrollen (met name bij directie/management, hydrobiologie en chemie) en instrumenten, personeel, ziekteverzuim en aansprakelijkheidsclaims.

Een groot aantal risico's zijn algemene risico's die samenhangen met de aard van de bedrijfsvoering (organisatorische aspecten). De kans van optreden en de omvang van de kosten of gemiste opbrengsten zijn moeilijk in te schatten. Er zijn maatregelen genomen die de risico's verminderen. Mitigerende genomen maatregelen zijn: flexibele arbeidsschil met externe medewerkers en specifieke externe partners, governance structuur aangepast, nieuwe afreken-systematiek geïntroduceerd, bedrijfsverzekeringen (jaarlijkse evaluatie), garantstellingen door deelnemers, certificeren van werkprocessen en nieuwe state-of-the-art automatiseringssystemen.

Voor eventuele financiële risico's heeft AQUON voor het jaar 2018 een afdoende gebleken post "onvoorzien" opgenomen. Deze risico-inventarisatie is per programma opgesteld en per programma is er een begrotingspost onvoorzien opgenomen. De vermelde risico's zijn in het jaar 2018 zeer beperkt voorgekomen en de begrotingspost is daarmee in het begrotingsjaar 2018 niet aangesproken.

Frauderisico

Naast de algemene risico's kent elke organisatie een frauderisico. Dit is het risico dat opzettelijk op onrechtmatige wijze waarden of informatie aan de organisatie onttrokken wordt door personeel of management. Het frauderisico wordt periodiek door het management geëvalueerd. De frauderisico's zijn bij AQUON afgedekt door een samenstelling van procedures, functiescheidingen en interne controles. In 2018 zijn er geen fraudegevallen geconstateerd en er zijn geen nieuwe risico's geïdentificeerd.

FINANCIERING

In het jaar 2018 heeft AQUON door actief werkkapitaalmanagement geen nieuwe externe bedrijfsfinanciering aangetrokken en zijn nieuwe investeringen voldaan met inkomsten uit de reguliere dienstverlening.

Huidig financieringsarrangement

AQUON heeft na haar oprichting in 2011 vreemd vermogen via een tweetal bankinstellingen aangetrokken waarmee de vaste activa wordt gefinancierd. AQUON heeft oorspronkelijk een financieringsarrangement ter waarde van € 9,7 miljoen afgesloten. AQUON betreft geen leningen via haar deelnemende waterschappen. De waarde van de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer bedraagt op balansdatum € 7,6 miljoen. In de tabel is het verloop van de leningen inzichtelijk gemaakt.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31-12-2017	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2018
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen:				
Bank instelling 1	3.628.000	0	-151.167	3.476.833
Bank instelling 2	4.364.000	0	-214.000	4.150.000
Totaal	7.992.000	0	-365.167	7.626.833

Kasgeldlimiet

AQUON valt onder wetgeving Financiering decentrale overheden (wet Fido). De wet Fido heeft als doel het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden. In deze wet wordt geschreven over een kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet geeft de maximale kortlopende schuld (inclusief banksaldo) van AQUON aan. Dit is de grens waarbinnen decentrale overheden hun activiteiten met kortlopende middelen mogen financieren in een jaar. Elk kwartaal wordt het gemiddelde van de kortlopende middelen getoetst aan de kasgeldlimiet.

In 2018 heeft AQUON in het gehele jaar geen gebruik gemaakt van haar kasgeldlimiet en bleef daarmee automatisch onder de gestelde norm.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is opgesteld met als doel de rentegevoeligheid van de portefeuille van leningen met als looptijd een jaar of langer te beperken. Dit komt erop neer dat het renterisico in een bepaald jaar niet meer mag bedragen dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotings-percentage. Het renterisico op de vaste schuld in een jaar wordt berekend door de som van het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan rente-herziening op de vaste schuld. Voor gemeenschappelijke regelingen is de renterisiconorm bepaald op 20%. De renterisiconorm voor AQUON voor 2018 bedraagt hiermee circa € 4,1 miljoen. De GR AQUON heeft in 2018 deze normering niet geraakt.

Er heeft in 2018 geen uitzetting van gelden plaatsgevonden en er is geen gebruik gemaakt van financiële instrumenten (derivaten, opties en dergelijke). Het risicobeleid is erop gericht toekomstige risico's inzichtelijk te maken, te beheersen, te verminderen of te spreiden. Overtollige daggelden worden dagelijks afgedragen aan Rijksschatkist.

KAPITAALGOEDEREN EN BEDRIJFSMIDDELEN

De belangrijkste kapitaalgoederen van AQUON worden gevormd door de drie panden en de laboratoriuminrichting.

AQUON heeft drie panden in haar bezit. De panden staan in Leiden, Tiel en Breda. Het pand in Breda wordt voor verkoop aangehouden: er worden geen bedrijfsactiviteiten (meer) uitgevoerd. Het pand is te koop aangeboden en wordt momenteel verhuurd. In 2016 heeft besluitvorming plaatsgevonden ten aanzien van benodigde aanpassing van de panden in Tiel en Leiden als gevolg van de sluiting Breda. Op de locaties Leiden en Tiel hebben verbouwingen plaatsgevonden om de medewerkers en activiteiten uit Breda in de bestaande panden te kunnen huisvesten.

Het onderhoud en beheer voor de panden is uitbesteed. Hiervoor worden per jaar afspraken ten aanzien van het onderhoud gemaakt en grootschalige aanpassingen in nauw overleg uitgevoerd. Deze jaarlijkse beoordeling en contractinrichting is mede gebaseerd op het feit dat de eigenaren een voorgenomen besluit hebben genomen, om een centrale locatie in de toekomst te exploiteren. In het jaar 2016 heeft AQUON een beheersplan kapitaalgoederen met een meerjarig onderhoudsplan opgesteld en geeft daarmee inzicht op de risico's op de jaarlijkse overwegingen.

Voor de laboratoriuminrichting is het onderhoud ondergebracht bij expertisebedrijven in onderhoud van de instrumenten. Dit betreffen jaarlijkse onderhoudscontracten.

Door de afgesloten leasecontracten liggen de financiële risico's en het onderhoud van het wagenpark niet bij AQUON maar bij leasemaatschappijen.

ONTTREKKINGEN AAN OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES EN VOORZIENINGEN

Naar aanleiding van het bestuursbesluit op 15 april 2015 is een bestemmingsreserve gevormd ter hoogte van het positieve begrotingsoverschot over het jaar 2014. Op 15 april 2016 is ook het positieve begrotingsoverschot over het jaar 2015 toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. Met deze twee mutaties werd een bestemmingsreserve gevormd van circa € 2,4 miljoen. Deze reserve betreft in geen enkele betekenis een algemene reserve en is gevormd met het doel de ombouw van AQUON te financieren.

In het jaar 2016 is een aanvang gemaakt met de herstructurering van AQUON als gevolg van het ombouwplan AQUON 2.0. In 2016 is € 1.252.463 onttrokken aan deze bestemmingsreserve. In 2017 is hier een verder vervolg aan gegeven en in aansluiting daarop heeft een verdere onttrekking aan de bestemmingsreserve plaatsgevonden. De onttrekking in het jaar 2018 bedroeg het per ultimo 2017 resterende bedrag van € 293.592. In onderstaande tabel wordt het verloop van de bestemmingsreserve in 2018 weergegeven:

Verloopstaat reserves	31-12-2017	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2018
Bestemmingsreserve	293.592	0	-293.592	0

AQUON heeft een voorziening voor kosten van voormalig personeel. Deze voorziening betreft de kosten voor lopende ww-uitkeringen waarvoor AQUON eigen risicodrager is.

Verloopstaat voorzieningen	31-12-2017	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2018
Voorzieningen voor arbeid gerelateerde verplichtingen	3.022	0	-3.022	0

Eind november 2018 is aan de tot dan toe lopende verplichting aan voormalig personeel een einde gekomen doordat de maximale duur van de uitkering is verstreken.

EMU-SALDO

Wet Hof

De Wet Houdbare Overheids Financiën (Wet Hof), die in december 2013 in werking is getreden, en de afspraken over de invulling daarvan in het "Financieel Akkoord" tussen Rijk en decentrale overheden van januari 2013 leiden er toe dat de waterschappen het EMU-saldo meer dan tot nu toe een plaats moeten geven in de beleidsvoorbereiding, sturing en beheersing.

Wet Hof en Gemeenschappelijke regelingen

Artikel 5 van de Wet Hof bepaalt dat de individuele EMU-referentiewaarde van het waterschap naast het eigen aandeel ook het aandeel in openbare lichamen betreft. Hiermee wordt het EMU-saldo van een openbaar lichaam bedoeld dat is ingesteld bij een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen waaraan het waterschap deelneemt, voor zover dit aandeel aan het waterschap moet worden toegerekend.

EMU saldo 2018

Onderstaand wordt de bepaling van het EMU-saldo 2018 weergegeven.

ONDERDEEL	BEDRAG
1. Exploitatiesaldo (voor toevoeging/onttrekking aan reserves)	613
2. Invloed investeringen (zie staat van vaste activa)	
-/- bruto investeringsuitgaven	-1.043.282
+ investeringbijdragen van derden	0
+ verkoop materiële en immateriële activa	0
+ afschrijvingen en waardeverminderingen	1.289.078
3. Invloed voorzieningen	
+ toevoegingen aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	0
-/- onttrekkingen uit voorzieningen t.b.v exploitatie	-293.592
-/- betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	0
+ eventuele externe vermeerderingen van voorzieningen	0
4. Invloed reserves (zie staat van reserves en voorzieningen)	
-/- eventuele betalingen rechtstreeks uit reserves	0
+ eventuele externe vermeerderingen van reserves	0
5. Deelnemingen en aandelen	
+ boekverlies	0
-/- boekwinst	0
EMU-saldo	-47.183

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Eenmalige kosten zijn verantwoord en toegelicht onder kostencategorie waartoe zij behoren.

WATERSCHAPSBELASTINGEN

AQUON heft geen waterschapsbelasting en daarmee is deze paragraaf niet van toepassing.

VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partijen zijn die partijen waarmee AQUON een bestuurlijke relatie heeft én waarin zij financieel een belang heeft. AQUON had in het jaar 2018 geen verbonden partijen.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

BALANS PER 31 DECEMBER 2018		31-12-2018	31-12-2017
VASTE ACTIVA		€	€
I IMMATERIËLE VASTE ACTIVA			
Overige immateriële vaste activa		1.308.967	1.614.127
II MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Overige investeringen met een economisch nut		7.707.439	7.648.076
III FINANCIËLE VASTE ACTIVA		21.879	31.083
Overige langlopende leningen	15.429		24.633
Overige uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van één jaar of langer	6.450		6.450
TOTAAL VASTE ACTIVA		9.038.285	9.293.286
VLOTTENDE ACTIVA			
IV VOORRADEN			
Grond- en hulpstoffen voor eigen gebruik		252.536	256.475
V UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR		6.562.946	6.258.836
Uitzettingen bij openbare lichamen	1.962.863		4.254.664
Uitzettingen in 's Rijks Schatkist	4.534.053		1.945.631
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	66.030		58.541
VI LIQUIDE MIDDELEN			
Overige bank- en girotegoeden		407.652	17.633
VII OVERLOPENDE ACTIVA			
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		363.640	752.165
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		7.586.774	7.285.109
TOTAAL ACTIVA		16.625.059	16.578.395
		31-12-2018	31-12-2017
VASTE PASSIVA		€	€
VIII EIGEN VERMOGEN		0	293.592
Bestemmingsreserves	0		293.592
Gerealiseerd resultaat	0		0
IX VOORZIENINGEN			
Voorzieningen voor arbeid gerelateerde verplichtingen		0	3.022
X VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD VAN ÉÉN JAAR OF LANGER			
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen		7.626.833	7.992.000
TOTAAL VASTE PASSIVA		7.626.833	8.288.614
VLOTTENDE PASSIVA			
XI NETTO-VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR			
Overige kortlopende schulden		2.962.948	2.269.557
XII OVERLOPENDE PASSIVA			
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten behoeve van volgende begrotingsjaren komen		6.035.278	6.020.224
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		8.998.225	8.289.781
TOTAAL PASSIVA		16.625.059	16.578.394

EXPLOITATIEREKENING OVER HET JAAR 2018

PROGRAMMA AQUON TOTAAL				
Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil Realisatie en Begroting
		€	€	€
LASTEN				
2.1	Salaris huidig personeel en bestuurders	8.305.000	7.623.219	681.781
2.2	Sociale premies	2.080.000	1.925.350	154.650
2.4	Overige personeelslasten	360.000	729.195	-369.195
2.5	Personeel van derden	1.100.000	1.737.086	-637.086
	Personeelslasten	11.845.000	12.014.850	-169.850
3.11	Uitbestedingen analyses	2.175.000	3.730.204	-1.555.204
	Uitbesteding	2.175.000	3.730.204	-1.555.204
3.1	Duurzame gebruiksgoederen	250.000	103.785	146.215
3.2	Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	2.161.000	2.458.993	-297.993
3.3	Energie	240.000	249.457	-9.457
	Materiële lasten	2.651.000	2.812.235	-161.235
1.1	Externe rentelasten	280.000	255.994	24.006
1.3	Afschrijvingen activa	1.535.000	1.289.078	245.922
	Kapitaalslasten	1.815.000	1.545.072	269.928
3.4	Huren en rechten	46.000	44.233	1.767
3.5	Leasebetalingen operational lease	670.000	649.437	20.563
3.7	Verzekeringen	55.000	40.756	14.244
3.8	Belastingen	44.000	35.013	8.987
3.9	Onderhoud door derden	770.000	803.528	-33.528
3.10	Overige diensten door derden	1.085.000	1.110.677	-25.677
	Overige indirecte lasten	2.670.000	2.683.644	-13.644
5.2	Onvoorzien	200.000	0	200.000
	Onvoorzien	200.000	0	200.000
	TOTAAL LASTEN	21.356.000	22.786.005	-1.430.005
BATEN				
3.6	Diensten voor derden	300.000	471.100	-171.100
	Bijdrage deelnemers	20.956.000	22.024.386	-1.068.386
	TOTAAL BATEN	21.256.000	22.495.486	-1.239.486
	Gerealiseerd resultaat voor bestemming, volgend uit voorgaande onderdelen	-100.000	-290.519	190.519
	Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	3.073	-3.073
	TOTAAL SALDO BATEN EN LASTEN	-100.000	-293.592	193.592
	Mutatie bestemmingsreserve	100.000	293.592	-193.592
	GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Op de jaarrekening is naast het gestelde in het waterschapbesluit, de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen (BBVW) van toepassing. Met betrekking tot de verslaggeving worden de verslaggevingsvoorschriften vanuit het waterschapbesluit gehanteerd.

ALGEMENE GRONDSLAG

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. De waarderingsgrondbeginselen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

ACTIVA

Immateriële en materiële vaste activa

De waardering van de vaste activa vindt plaats tegen de historische kostprijs onder aftrek van ontvangen bijdragen en afschrijvingen. De historische kostprijs bestaat uit de werkelijke/historische uitgaven. Afschrijving vindt plaats conform de financiële verordening welke bestuurlijk is vastgesteld. Activering vindt plaats op het moment van ingebruikname. De afschrijving vindt plaats vanaf het jaar na het moment van ingebruikname.

De volgende afschrijvingstermijnen worden in overeenstemming met de verordening gehanteerd:

• Immateriële vaste activa	5-7 jaar
• Vervoermiddelen	5 jaar
• Bedrijfsgebouwen	40 jaar
• Verbouwingen en gebouw gebonden installaties	15 jaar
• Inrichting en (kantoor)meubilair	10 jaar
• Overige materiële activa	5 jaar
• Verbouwing in verband met ombouw AQUON 2.0	4 jaar

Op basis van de verwachte gebruiksduur wordt:

- Laboratoriumsoftware (LIMS-systeem) in 7 jaar afgeschreven
- Mobiele telefoons in 3 jaar afgeschreven.

Duurzame waardevermindering van vaste activa:

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardevermindering in aanmerking genomen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen.

Duurzame waardeverminderingen van financiële vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig wordt een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht.

Voorraden

De grond- en hulpstoffen uitsluitend voor eigen gebruik (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Indien nodig wordt een voorziening voor incurante voorraden gevormd om de eventuele waardedaling of incurantheid op te vangen.

Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Uitzettingen in 's Rijks Schatkist

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor AQUON is dat voor 2018 € 250.000

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2018 hebben er geen overschrijdingen van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

PASSIVA

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de organisatie. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde, het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het “jaarlijks vergelijkbaar volume” is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

BATEN EN LASTEN

De baten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Een bate wordt genomen zodra deze is gerealiseerd, terwijl een last wordt verwerkt zodra deze bekend is. AQUON kent twee programma's binnen haar begroting. De exploitatierekening is voor beide programma's Laboratorium en Eigenaarsdeel opgenomen in het Programma AQUON TOTAAL (blz. 27).

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

I IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële activa worden alle gecategoriseerd onder “overige immateriële vaste activa”.

Alle hier verantwoorde activa zijn software en licenties. Onderstaand wordt het verloop van de immateriële vaste activa weergegeven.

Verloop- overzicht IVA	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Overige immateriële vaste activa	1.614.127	94.765	0	-399.925	0	0	1.308.967
Totaal	1.614.127	94.765	0	-399.925	0	0	1.308.967

De investeringen betreffen de implementatie van een planpakket voor het team Monstername en Logistiek. Dit pakket is in 2018 in gebruik genomen.

II MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

Verloopoverzicht MVA	Gronden en terreinen	Bedrijfsgebouwen	Machines, apparaten en werktuigen	Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
Boekwaarde begin begrotingsjaar	1.618.850	5.301.411	487.480	240.335	7.648.076
Investerings	0	32.801	797.885	117.831	948.517
Afschrijvingen	0	-578.848	-193.325	-116.980	-889.153
Afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen	0	0	0	0	0
Boekwaarde einde begrotingsjaar	1.618.850	4.755.364	1.092.040	241.186	7.707.439

Op 9 november 2015 heeft het algemeen bestuur van AQUON besloten één van haar panden af te stoten en niet meer in te zetten voor bedrijfsdoeleinden. Naar aanleiding van deze beslissing hebben een afwaarderingen plaatsgevonden in de boekjaren 2015 tot en met 2017. Eind 2018 heeft er een her evaluatie van de marktwaarde plaatsgevonden. Deze gaf geen aanleiding om de waardering van het pand te herzien. De investeringen worden onderstaand toegelicht.

Afschrijvingskosten

In onderstaande tabel wordt de aansluiting weergegeven van de afschrijvingskosten met de exploitatierekening

Afschrijvingskosten	Immaterieel Vast Actief	Materieel Vast Actief	Totaal
Afschrijvingskosten	399.925	889.153	1.289.078

Investeringskosten

In 2018 zijn de werk cafés van de locaties Leiden en Tiel gemoderniseerd en opnieuw ingericht waarbij aandacht is besteed aan een uniforme uitstraling en inrichting. Daarnaast is de in 2017 gestarte implementatie van een planpakket ten behoeve van team Monsternamen en Logistiek in 2018 afgerond. Deze kosten zijn in onderstaande tabel opgenomen in de post Doorontwikkeling ICT en facilitair.

Naast de bovengenoemde aanpassingen van de gebouwen en de implementatie van het planpakket is ten bedrage van € 797.885 geïnvesteerd in het jaar 2018. Dit betreft vervangingsinvesteringen in laboratoriumapparatuur.

In onderstaande tabellen wordt de stand van het investeringskrediet per programma weergegeven:

Investeringskosten Laboratorium	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2018
Doorontwikkeling ICT en facilitair	500.000	245.397
(Vervangings-) investeringen apparatuur	1.500.000	797.885
Totaal	2.000.000	1.043.282

III FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

Verloopoverzicht FVA	31-12-2017	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2018
Lening aan bedrijven	24.633	0	-9.204	15.429
Overige uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van een jaar of langer	6.450	0	0	6.450
Totaal	31.083	0	-9.204	21.879

De lening aan bedrijven betreft een financiering aan een leasemaatschappij waarvoor maandelijks een aflossing ontvangen wordt. Vanaf het jaar 2015 worden geen auto's meer afgenomen conform dit model. De verwachting is dat de lening in 2020 in zijn geheel is afgelost. De overige uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van een jaar of langer betreffen de waarborgsommen voor de huur van de panden (opslagloodsen) in Breda en 's-Hertogenbosch. Beide panden worden aangehouden ten behoeve van de afdeling Monsternamen en Logistiek.

IV VOORRADEN

De stand van de voorraden kan als volgt worden weergegeven:

Vorraden grond- en hulpstoffen	31-12-2017	31-12-2018
Grond- en hulpstoffen voor eigen gebruik	281.705	270.592
Voorziening incurante grond- en hulpstoffen	-25.230	-18.056
Totaal	256.475	252.536

De voorraden zijn grond- en hulpstoffen voor uitsluitend eigen gebruik en zijn gewaardeerd tegen de laatste inkoopprijs.

In 2018 is de voorziening voor incurante voorraden beoordeeld en bijgesteld. De voorziening wordt gevormd voor artikelen die niet courant zijn. De waarde van de voorziening op balansdatum bedraagt € 18.056. De waarde van de voorraden bedraagt op balansdatum € 281.705. De voorziening ten aanzien van de incurante voorraden wordt in mindering gebracht op de balanswaarde voorraden. De balanswaarde van de voorraden is daarmee € 252.536.

V UITZETTINGEN MET EEN LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

De uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar zijn als volgt te specificeren:

Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	Saldo 31-12-2017	Saldo 31-12-2018
Uitzettingen bij openbare lichamen	4.254.664	1.962.863
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.945.631	4.534.053
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	58.541	66.030
Totaal	6.258.836	6.562.946

Aan het einde van het jaar 2018 zijn facturen aan de deelnemende waterschappen en hoogheemraadschappen ("openbare lichamen") betreffende de bijdragen over het eerste kwartaal 2019 uitgereikt.

AQUON dient haar overvloedige liquide middelen aan te houden bij het Rijk, het zogenaamde "Schatkistbankieren". Ten behoeve van het schatkistbankieren heeft AQUON een zogenaamde werkrekening bij een bankinstelling geopend. Op deze rekening heeft AQUON een daglimiet van € 250.000.

De berekening van de benutting van de drempelbedragen van het schatkistbankieren wordt in onderstaande tabel per kwartaal 2018 weergegeven:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren	Q1	Q2	Q3	Q4
	€	€	€	€
Drempelbedrag	250.000	250.000	250.000	250.000
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijkschatkist aangehouden middelen	144.547	125.581	92.461	142.597
Ruimte onder drempelbedrag	105.453	124.419	157.539	107.403
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

De overige uitzettingen zijn ontstaan door de uitgevoerde laboratorium werkzaamheden voor derde klanten. Naar aanleiding van een risico-inventarisatie is gebleken dat een voorziening ten aanzien van mogelijke oninbaarheid van de vorderingen per ultimo 2018 niet noodzakelijk is. Het verloop van de voorziening dubieuze debiteuren was als volgt:

Verloopoverzicht Voorziening dubieuze debiteuren	31-12-2017	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2018
Voorziening dubieuze debiteuren	0		0	0

VI LIQUIDE MIDDELEN

Dit bedrag betreft het saldo op de bankrekeningen bij een tweetal bankinstellingen. De banksaldi kunnen als volgt worden weergegeven:

Liquide middelen	Saldo 31-12-2017	Saldo 31-12-2018
Overige bank- en girotegoeden, bank 1	17.629	405.758
Overige bank- en girotegoeden, bank 2	4	1.893
Totaal	17.633	407.652

De bankrekeningen van AQUON worden afhankelijk van het banksaldo verantwoord onder de post liquide middelen of onder de kortlopende schulden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van AQUON en zijn dagelijks opeisbaar.

Het banksaldo op Bank1 was per 31 december hoger dan de daggeldlimiet doordat na, door het ministerie dagelijks uitgevoerde afroaming van gelden, op 31 december nog een betaling is ontvangen.

Bij een bankinstelling is eind 2013 voor AQUON een rekening courant krediet afgesloten tot een maximaal bedrag van € 7,0 miljoen. Voor het verkregen krediet is geen zekerheid gesteld. In 2018 is eenmaal gebruik gemaakt van dit krediet door een te late overboeking vanuit het tegoed bij de schatkist.

VII OVERLOPENDE ACTIVA

De overlopende activa betreffen nog te factureren eindafrekening met deelnemers, leveringen aan derden, vooruitbetaalde kosten, vooruit ontvangen facturen en voorschotten betaald aan personeel. Het saldo betreft met name kosten welke in een volgend boekjaar worden verantwoord.

Overige nog te ontvangen bedragen alsmede de vooruit betaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	31-12-2017	31-12-2018
Nog te factureren bedragen	581.658	19.672
Vooruit betaalde bedragen	169.409	343.305
Voorschotten betaald aan personeel	1.098	663
Overige nog te ontvangen bedragen alsmede de vooruit betaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	0	0
Totaal	752.165	363.640

VIII EIGEN VERMOGEN

Conform de statuten van de GR AQUON heeft AQUON op balansdatum geen eigen vermogen, anders dan een bestemmingsreserve. Deze bestemmingsreserve is in het jaar 2015 gevormd na een besluit van het bestuur het positieve begrotingsoverschot over het begrotingsjaar 2014 (€1.918.324) te bestemmen voor de ombouw van AQUON. Ook het positieve begrotingsoverschot over het begrotingsjaar 2015 (€529.240) is conform bestuursbesluit aan de bestemmingsreserve toegevoegd. De onttrekkingen betreffen uitgaven gerelateerd aan het herstructureren van AQUON. In 2018 hebben de laatste onttrekkingen plaatsgevonden. Daarmee is de bestemmingsreserve geheel besteed.

Verloopstaat reserves	31-12-2017	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2018
Bestemmingsreserve	293.592	0	-293.592	0

IX VOORZIENINGEN

De voorziening betreft een verplichting inzake betalingen aan voormalig personeel, aangezien AQUON eigen risicodragend is voor de ww. Aan deze verplichting is eind 2018 een eind gekomen en de voorziening is beëindigd.

Verloopstaat voorzieningen	31-12-2017	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2018
Voorzieningen voor arbeid gerelateerde verplichtingen	3.022	0	-3.022	0

X VASTE SCHULDEN

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2018:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31-12-2017	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2018
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen:				
Bank instelling 1	3.628.000	0	-151.167	3.476.833
Bank instelling 2	4.364.000	0	-214.000	4.150.000
Totaal	7.992.000	0	-365.167	7.626.833

De totale rentelast voor het jaar 2018 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedroeg € 255.305. In het jaar 2019 wordt € 365.167 afgelost (verplichting korter dan 1 jaar). Voor deze vaste schulden staan de deelnemers van de GR AQUON garant.

XI VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

De vaste schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn als volgt te specificeren:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2017	31-12-2018
Schulden aan leveranciers	1.592.618	2.162.654
Schulden in verband met te betalen belastingen, sociale en pensioenpremies	676.939	800.294
Totaal	2.269.557	2.962.948

Onder de schulden aan leveranciers is op balansdatum een schuld aan twee deelnemende waterschappen opgenomen van € 101.891. De stijging van de stand van de crediteuren wordt met name veroorzaakt door facturen voor laboratoriumapparatuur welke eind 2018 is geleverd.

XII OVERLOPENDE PASSIVA

De overlopende passiva zijn als volgt te specificeren:

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten behoeve van volgende begrotingsjaren komen	31-12-2017	31-12-2018
Vooruit gefactureerde bedragen	5.045.251	5.293.252
Nog te ontvangen facturen	561.512	497.445
Arbeidsgerelateerde verplichtingen	234.214	218.650
Frictiekosten Sociaal Statuut	104.346	25.930
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten behoeve van volgende begrotingsjaren komen	74.900	0
Totaal	6.020.224	6.035.278

In december 2018 heeft AQUON de voorschotten inzake het eerste kwartaal 2019 aan alle deelnemende waterschappen in rekening gebracht. Deze bijdrage ten bedrage van € 5.293.252 is geheel verantwoord onder de post vooruit gefactureerde bedragen.

De nog te betalen “frictiekosten sociaal statuut” betreffen personeelskosten die samenhangen met het AQUON Sociaal Statuut. Deze personeelskosten zijn de als gevolg van herstructurering individueel vastgelegde verplichtingen voor reistijdvergoeding.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

HUURVERPLICHTINGEN

AQUON heeft de volgende, niet uit de balans blijkende huurverplichtingen:

Locatie	Resterende looptijd	Tot	Verplichting komend jaar €	Totale verplichting €
Breda bedrijfshal	12 mnd	31-12-2019	18.500	18.500
's-Hertogenbosch Bedrijfshal + kantoor	50 mnd	28-2-2023	26.422	110.091
Totaal			44.922	128.591

OVERIGE VERPLICHTINGEN

AQUON heeft de volgende niet uit de balans blijvende overige verplichtingen:

Product/Leverancier	Resterende looptijd	Tot	Verplichting komend jaar €	Totale verplichting €
Printer/copiers	68 mnd	31-8-2024	20.801	118.454
<i>Automatisering</i>				
Actacom hosting	48 mnd	31-1-2023	178.552	714.210
Actacom beheer	48 mnd	31-1-2023	176.796	707.182
Ecosys	36 mnd	31-12-2021	36.300	108.900
Helpline	18 mnd	30-6-2020	19.342	29.013
<i>Catering</i>				
Maas	63 mnd	15-3-2024	4.801	25.205
WSRL	1 jaar	1-1-2020	34.250	34.250
<i>Salarisadministratie</i>				
Salarisadministratie	1 jaar	1-1-2020	65.000	65.000
<i>Lease auto's</i>				
Wagenplan	17 mnd	1-6-2020	19.439	24.523
Dutchlease	6-30mnd	1-7-2021	485.311	636.254
Verizon	60 mnd	31-1-2024	9.293	46.464
<i>Telefonie</i>				
Diensten t.b.v. smartphones	21 mnd	1-9-2020	19.056	33.348
Totaal			1.068.940	2.542.803

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER HET BEGROTINGSJAAR

ALGEMEEN

De indeling van de exploitatierekening wijkt (gedeeltelijk) af van de indeling zoals die is opgenomen in bijlage 2 van de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen. Bij de exploitatierekening is de indeling van de begroting gevolgd om de vergelijking tussen de begroting en de jaarrealisatie te vereenvoudigen.

De exploitatierekening wordt het programma Laboratorium en het programma Eigenaarsdeel separaat weergegeven en toegelicht.

In de exploitatierekening zijn de volgende kolommen opgenomen:

- Programmabegroting 2018
- Realisatie 2018
- Het verschil tussen de kolommen Realisatie 2018 en Programmabegroting 2018

Het jaar 2018 sluit af met een exploitatiesaldo van nihil voor beide programma's. In de verordeningen van AQUON is ingeregeld dat de jaarbijdrage van de opdrachtgevers meebeweegt met de gerealiseerde productieomvang. De marginale kosten van de meer-productie worden daartoe als eindafrekening 2018 doorberekend aan de waterschappen.

PROGRAMMA LABORATORIUM

PROGRAMMA LABORATORIUM				
Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma begroting 2018 €	Realisatie 2018 €	Vershil Realisatie en Begroting €
	LASTEN			
2.1	Salaris huidig personeel en bestuurders	8.155.000	7.276.161	878.839
2.2	Sociale premies	2.040.000	1.884.929	155.071
2.4	Overige personeelslasten	360.000	658.442	-298.442
2.5	Personeel van derden	1.000.000	1.728.760	-728.760
	Personeelslasten	11.555.000	11.548.292	6.708
3.11	Uitbestedingen analyses	2.175.000	3.730.204	-1.555.204
	Uitbesteding	2.175.000	3.730.204	-1.555.204
3.1	Duurzame gebruiksgoederen	250.000	103.785	146.215
3.2	Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	2.161.000	2.458.993	-297.993
3.3	Energie	240.000	249.457	-9.457
	Materiële lasten	2.651.000	2.812.235	-161.235
1.1	Externe rentelasten	280.000	255.995	24.005
1.3	Afschrijvingen activa	1.350.000	1.101.492	248.508
	Kapitaalslasten	1.630.000	1.357.486	272.514
3.4	Huren en rechten	46.000	44.232	1.768
3.5	Leasebetalingen operational lease	670.000	649.437	20.563
3.7	Verzekeringen	55.000	40.756	14.244
3.8	Belastingen	44.000	35.013	8.987
3.9	Onderhoud door derden	770.000	802.416	-32.416
3.10	Overige diensten door derden	785.000	935.331	-150.331
	Overige indirecte lasten	2.370.000	2.507.185	-137.185
5.2	Onvoorzien	100.000	0	100.000
	Onvoorzien	100.000	0	100.000
	TOTAAL LASTEN	20.481.000	21.955.403	-1.474.403
	BATEN			
3.6	Diensten voor derden	300.000	396.100	-96.100
	Bijdrage deelnemers	20.181.000	21.562.376	-1.381.376
	TOTAAL BATEN	20.481.000	21.958.476	-1.477.476
	Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	3.073	-3.073
	TOTAAL SALDO BATEN EN LASTEN	0	0	0
	Mutatie bestemmingsreserve	0	0	0
	GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

LASTEN

Personeelslasten

De ombouw van AQUON heeft na een daling van het aantal personeelsleden in 2016 en 2017 geleid tot een toename van het aantal medewerkers in dienst van AQUON in 2018. Het aantal personeelsleden is in 2018 gestegen van 151 naar 158 medewerkers door het invullen van een aantal nieuw ontstane functies. Doordat niet alle functies zijn ingevuld blijven de salariskosten achter ten opzichte van de begroting. Daarentegen zijn de kosten voor het inhuren van personeel van derden hoger dan begroot.

Kostensoort groepen Bedragen in €	Kostensoorten	Realisatie 2018	Programma begroting 2018	Vershil Realisatie en Begroting
2.1	Salaris huidig personeel en bestuurders	7.276.161	8.155.000	878.839
2.2	Sociale premies	1.884.929	2.040.000	155.071
2.4	Overige personeelslasten	658.442	360.000	-298.442
2.5	Personeel van derden	1.728.760	1.000.000	-728.760
	Personeelslasten	11.548.293	11.555.000	6.707

Onder de overige personeelslasten worden de lasten verantwoord betreffende woon-werkverkeer, dienstreizen, studiekosten, werving personeel, gratificaties en Arbo-gerelateerde kosten. In 2018 zijn met name de kosten voor werving en selectie van personeel hoger uitgevallen dan voorzien. Daarnaast zijn er in 2018 kosten gemaakt voor het uitvoeren van een medewerkers tevredenheidsonderzoek alsmede een periodiek medisch onderzoek. De overschrijding van de uitgaven op het gebied van personeel derden wordt veroorzaakt door een hogere inzet van personeel derden als bijvoorbeeld een tijdelijke teammanager en relatiemanagers voor het team Servicebureau. Een andere vorm van inhuur zijn medewerkers die tijdelijk ingehuurd worden vanwege hun specifieke expertise. De organisatie en hervorming van AQUON vraagt kennis en kunde die niet altijd aanwezig is bij haar personeel.

Uitbesteding

Onder deze kostencategorie worden de kosten voor de uitbesteding van werkzaamheden aan derden opgenomen. Dit betreft uitbestede werkzaamheden voor de afdelingen Chemie, Hydrobiologie en Monsternamen en Logistiek. Daarnaast zijn er analyses op het gebied van onder andere waterbodems die niet door AQUON zelf worden uitgevoerd (met name voorbereidende werkzaamheden) en zijn er projecten in opdracht gegeven door de waterschappen welke hebben geleid tot extra uitbesteding in verband met het ontbreken van expertise. Daarnaast zijn analyses uitbesteed in verband met storingen van apparatuur.

MATERIËLE LASTEN

Duurzame gebruiksgoederen

Deze kostencategorie betreft de aangeschafte duurzame gebruiksgoederen welke de activeringsgrens van € 15.000 niet overschrijden.

Overige gebruiksgoederen en verbruiksgoederen

Deze kostencategorie omvat het verbruik van materialen, chemicaliën en gasflessen door het laboratorium.

Energie

Deze kostencategorie bevat de energiekosten van de verschillende locaties, voor zover deze separaat in rekening worden gebracht.

Kapitaalslasten

Externe rentelasten

Onder deze post is de rente van bij een tweetal bankinstellingen afgesloten leningen opgenomen.

Afschrijvingen

Deze kostencategorie betreffen de afschrijvingen van immateriële en materiële vaste activa.

OVERIGE INDIRECTE LASTEN

Huur en rechten

Onder deze post worden de huur- en servicekosten verantwoord voor de verschillende locaties.

Leasebetalingen operationele lease

Deze post betreft de kosten voor de lease van de bedrijfsauto's.

Verzekeringen

Het betreft hier voornamelijk de premies van de polissen voor de wagenparkverzekeringen, aansprakelijkheidsverzekeringen en brand- en opstalverzekeringen voor de panden.

Belastingen

De belastingen hebben betrekking op gemeentelijke belastingen (WOZ, verontreinigingsheffing, etc.). De overige belastingen betreffen de houderschapsbelasting van het wagenpark voor zover de auto's in eigendom zijn.

Onderhoud door derden

Onder deze post wordt het gebouwbeheer en –onderhoud opgenomen. Daarnaast worden lasten voor onderhoud en reparaties van apparatuur en laboratorium instrumenten hier opgenomen.

Overige diensten door derden

Het betreft de diensten voor facilitaire ondersteuning (o.a. centrale repro, postdistributie, porto, telefoniste/receptioniste en bibliotheek), diensten IT (beheer systemen, onderhoud en ontwikkeling van standaardapplicaties en algemene IT-activiteiten) en cateringkosten. Ook de diensten in het kader van advisering, accountantskosten, kosten van afvoer laboratoriumafval en (overige) uitbestede werkzaamheden zijn hieronder opgenomen.

BATEN

Diensten voor derden

De opbrengst is in verband met werken voor derden. Deze derden betreffen veelal private bedrijven niet zijnde de deelnemende waterschappen.

Bijdrage deelnemers

Onder deze post zijn de bedragen van de bijdragen verantwoord van de deelnemende waterschappen en hoogheemraadschappen. Deze bedragen worden middels een voorschot berekend en achteraf vindt er een verrekening van de totale kosten plaats.

WET NORMERING TOPINKOMENS

De wet normering topinkomens (WNT) presenteert een overzicht van de inkomens van de topfunctionarissen van AQUON. Het inkomen van een topfunctionaris in de (semi-) publieke sector mag volgens de WNT maximaal 130% van een ministersalaris zijn. (Semi-) publieke instellingen zijn verplicht om jaarlijks de bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen te publiceren in de financiële jaarverslagen.

Het algemene en dagelijkse bestuur van AQUON is te kwalificeren als toezichthoudende topfunctionarissen en is onbezoldigd. AQUON heeft in 2018 geen topfunctionarissen in dienst met een hoger salaris dan toegestaan op basis van de WNT. De dagelijkse leiding wordt uitgeoefend door de directeur.

In het kader van de WNT is het volgende overzicht opgesteld:

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
R.W. Bleker	Voorzitter
Mevr. I.G.M. de Bondt	Voorzitter
H.P. Verroen	Bestuurder
G.J.A. Nieuwenhuis	Bestuurder
C.G. Jansen op de Haar	Bestuurder
P.F.J. van den Eijnden	Bestuurder
M. Smits	Bestuurder
W.P.J. de Kleijn	Bestuurder
H. Pluckel	Bestuurder
C. Sas	Bestuurder
Mevr. E.H.T. Stravens	Bestuurder

Leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking

Bedragen x € 1	J.K. Bouma
Functiegegevens	DIRECTEUR
Aanvang en einde functievervulling 2018	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	111.136
Beloningen betaalbaar op termijn	17.428
Subtotaal	128.564
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Totaal bezoldiging	128.564
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2017	
Duur dienstverband in 2017	1/1- 31/12
deeltijdfactor 2017 in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.470
Beloningen betaalbaar op termijn	16.479
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000
Totaal bezoldiging 2017	122.949

PROGRAMMA EIGENAARSDEEL

PROGRAMMA EIGENAARSDEEL				
Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil Realisatie en Begroting
		€	€	€
	LASTEN			
2.1	Salaris voormalig personeel	150.000	347.058	-197.058
2.2	Sociale premies	40.000	40.420	-420
2.4	Overige personeelslasten	0	70.752	-70.752
2.5	Personeel van derden	100.000	8.326	91.674
	Personeelslasten	290.000	466.557	-176.557
	Uitbesteding	0	0	0
	Materiële lasten	0	0	0
1.3	Afschrijvingen activa	185.000	187.587	-2.587
	Kapitaalslasten	185.000	187.587	-2.587
3.9	Onderhoud door derden	0	1.112	-1.112
3.10	Overige diensten door derden	300.000	175.346	124.654
	Overige indirecte lasten	300.000	176.458	123.542
5.2	Onvoorzien	100.000	0	100.000
	Onvoorzien	100.000	0	100.000
	TOTAAL LASTEN	875.000	830.602	44.399
	BATEN			
3.6	Diensten voor derden (huur)	0	75.000	-75.000
	Bijdrage deelnemers	775.000	462.010	312.990
	TOTAAL BATEN	775.000	537.010	237.990
	Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0
	TOTAAL SALDO BATEN EN LASTEN	-100.000	-293.592	193.592
	Mutatie bestemmingsreserve	100.000	293.592	-193.592
	GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

LASTEN

Personeelslasten

Uitgaven op het gebied van personeel als gevolg van de ombouw van AQUON zijn onder personeelslasten verantwoord bij het programma Eigenaarsdeel.

Kostensoort groepen Bedragen in €	Kostensoorten	Realisatie 2018	Programma begroting 2018	Vershil Realisatie en Begroting
2.1	Salaris voormalig personeel	347.059	150.000	-197.059
2.2	Sociale premies	40.420	40.000	-420
2.4	Overige personeelslasten	70.752	0	-70.752
2.5	Personeel van derden	8.326	100.000	91.674
	Personeelslasten	466.557	290.000	-176.557

Salaris voormalig personeel betreft de salariskosten voor bovenformatieve medewerkers. Ook zijn hierin de in 2018 aan betrokken medewerkers betaalde afkoopsommen opgenomen.

De salariskosten inclusief sociale lasten van de drie bovenformatieve medewerkers worden conform de afspraken uit het Doorstroomprogramma AQUON – waterschappen doorbelast aan de waterschappen.

Onder de post overige personeelslasten zijn onder andere de vergoedingen als gevolg van extra reistijd samenhangend met de reorganisatie verantwoord. De hoogte van de vergoeding is bepaald door een inschatting te maken van de extra kosten als gevolg van extra reistijd voor de jaren dat deze vergoeding aan de medewerkers die het betreft, uitgekeerd moet gaan worden. Eind 2018 bleek dat door het vertrek van een aantal medewerkers die een dergelijke vergoeding ontvingen dat deze kosten te hoog waren ingeschat. Het betreffende bedrag is vrijgevallen in 2018.

De kosten voor opleidingen die in 2018 zijn gevolgd en die verband houden met de doorontwikkeling van AQUON zijn ook op deze post verantwoord.

Uitbesteding

In het jaar 2018 zijn er geen kosten verantwoord in het programma Eigenaarsdeel onder deze post.

Materiële lasten

In het jaar 2018 zijn er geen kosten verantwoord in het programma Eigenaarsdeel onder deze post.

KAPITAALSLASTEN

Externe rentelasten

In het jaar 2018 zijn er geen kosten verantwoord in het programma Eigenaarsdeel onder deze post.

Afschrijvingen

Deze kostencategorie betreft de afschrijvingen van materiële vaste activa toe te rekenen aan het Eigenaarsdeel. Deze investeringen betreffen de zogenaamde no-regret investering uit het ombouwplan 2016. De waarde van € 750.348 wordt in vier jaren afgeschreven. Deze verkorte afschrijvingsperiode is door het bestuur vastgesteld.

OVERIGE INDIRECTE LASTEN

Onderhoud door derden

De kosten die verantwoord zijn in het programma Eigenaarsdeel onder deze post betreffen het onderhoud van het pand in Breda.

Overige diensten door derden

Dit betreft advieskosten inzake de doorontwikkeling van de organisatie en de strategie van AQUON.

BATEN

Diensten voor derden

Met ingang van 1 april 2018 is het pand in Breda verhuurd. De in 2018 ontvangen huuropbrengsten zijn onder deze post verantwoord.

Bijdrage deelnemers

Onder deze post zijn de bedragen van de bijdragen verantwoord van de deelnemende waterschappen en hoogheemraadschappen. Deze bedragen worden middels een voorschot berekend en achteraf vindt er een verrekening van de totale kosten plaats.

Mutatie bestemmingsreserve

Met uitzondering van de personeelskosten voor boven-formatief personeel worden de uitgaven gedaan in het kader van het Programma Eigenaarsdeel in mindering gebracht op de bestemmingsreserve zoals deze is gevormd uit de positieve bedrijfsresultaten van 2014 en 2015. Dit conform besluit AB datum 8 februari 2016. In 2018 is het per eind 2017 resterende bedrag van de bestemmingsreserve geheel aangewend.

OVERIGE GEGEVENS

BESLUIT TOT RESULTAATBESTEMMING 2018 EN VASTSTELLING VAN DE JAARREKENING

VOORSTEL TOT RESULTAATBESTEMMING

In de statuten van de GR AQUON is een artikel opgenomen omtrent de kostentoerekening.

Artikel 34 Kostentoerekening:

1. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks bij de begroting de bijdrage van de deelnemers vast.
2. De bijdrage, bedoeld in het eerste lid, is opgebouwd uit:
 - a. Laboratorium gerelateerde kosten;
 - b. Eigenaarskosten.
3. De laboratorium gerelateerde kosten bestaan voor:
 - a. 75% uit vaste kosten. Deze kosten worden, in verhouding van het individueel voortschrijdend gerealiseerde driejaargemiddelde productieaantal ten opzichte van de totale productie in het desbetreffende tijdvak, verrekend. De gerealiseerde productieaantallen worden overgenomen uit de meest actuele vastgestelde jaarstukken; en
 - b. 25% uit variabele kosten. Deze kosten worden, in de verhouding van de individuele werkelijke jaarproductie ten opzichte van de werkelijke totale productie in het desbetreffende jaar, verrekend.
 - c. De som van de kostentoerekening zoals vermeld in de leden 3a en 3b van dit artikel vormt de definitieve bijdrage van een deelnemer voor laboratorium gerelateerde kosten.
4. De bijdrage, bedoeld in het derde lid, is terug te leiden naar een prijsstelling voor producten en diensten.
5. De eigenaarskosten hebben betrekking op de kosten die gemaakt worden om AQUON een duurzaam gezonde basis te geven en te doen behouden. Deze kosten worden op een gelijke wijze verrekend als vermeld in lid 3.a van dit artikel.
6. Het algemeen bestuur bepaalt de hoogte van de eigenaarskosten
7. Het algemeen bestuur brengt voorafgaand aan ieder kwartaal een voorschot in rekening bij de deelnemers.
8. Het voorschot, bedoeld in het voorgaande lid, is gebaseerd op de programmabegroting van het betreffende jaar.
9. De afrekening van de bijdrage vindt jaarlijks plaats bij de vaststelling van de jaarrekening.

De jaarrekening 2018 wordt na een algehele afrekening met de opdrachtgevers afgesloten met een bedrijfsresultaat van nihil. De totale kosten uit de programmabegroting worden verrekend met de hoogheemraadschappen en waterschappen volgens het besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 10 november 2016.

BESLUIT TOT VASTSTELLING VAN JAARREKENING

Op grond van de Wet op Gemeenschappelijke Regelingen wordt de jaarrekening van de GR AQUON vóór 15 april 2019 aangeboden aan het Algemeen Bestuur.

Op grond van artikel 104 van de Waterschapswet wordt de GR AQUON Jaarrekening 2018 in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van AQUON op 4 april 2019 goedgekeurd.

Vastgesteld wordt dat het bedrijfsresultaat van AQUON GR na algemene afrekening met de opdrachtgevers nihil is. De jaarrekening over het begrotingsjaar 2018 wordt vastgesteld.

CONTROLEVERKLARING

JAARSTUKKEN 2018

APRIL 2019
